

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ: ΝΟΣΤΟΣ ή ΦΑΙΑΚΙΑΔΑ

Ενότητα 8^η : Η ζωή του Οδυσσέα στην Ωγυγία –ο Διάλογος Καλυψώς –Οδυσσέα

Ραψωδία ε (στίχοι 165-251)

- **Δομή :** **1^η ενότητα:** στίχοι 165-175 Η ζωή του Οδυσσέα στην Ωγυγία **2^η ενότητα:** στίχοι 176-211 Ανακοίνωση από την Καλυψώ της απόφασης για νόστο –η αντίδραση του Οδυσσέα **3^η ενότητα:** στίχοι 188-251 Η προσπάθεια της Καλυψώς να μεταπείσει τον Οδυσσέα -Η απάντηση του Οδυσσέα
- **1^η ενότητα**

Η ενότητα αυτή αποτελεί μια **περιγραφική** σκηνή .Ο ποιητής περιγράφει τη ζωή του Οδυσσέα στην Ωγυγία .Ο ήρωας περνά τις μέρες του στο ακρογιάλι αγναντεύοντας τη θάλασσα και θρηνώντας αδιάκοπα . Η επιθυμία του νόστου και η νοσταλγία του προκαλεί αβάστακτο πόνο
- **2^η ενότητα**

Η Καλυψώ δεν αποκαλύπτει στον Οδυσσέα την εντολή του Δία ούτε την επίσκεψη του ερμή , αλλά παρουσιάζει το νόστο σα δική της απόφαση . Με τον τρόπο αυτό ο ποιητής εξυπηρετεί διπλό στόχο :

 - Η ερωτευμένη θεά διατηρεί την αξιοπρέπειά της , καθώς δε φανερώνει την πικρή υποταγή της στους θεούς , ενώ ταυτόχρονα προσπαθεί να κερδίσει τη συμπάθεια , την εκτίμηση και την ευγνωμοσύνη του Οδυσσέα
 - Ο ποιητής δίνει το περιθώριο στον Οδυσσέα να αποφασίσει μόνος του , ελεύθερα στο δίλημμα που του θέτει η Καλυψώ : αθανασία ή Ιθάκη ;

3^η ενότητα

Σε μια ύστατη προσπάθεια η Καλυψώ προσπαθεί να πείσει τον Οδυσσέα να μείνει κοντά της . Τα επιχειρήματά της :

- ✓ έχει να τραβήξει βάσανα πολλά πριν φτάσει στην πατρίδα(227-228)
- ✓ αν μείνει κοντά της , θα κερδίσει την αθανασία (229-230)
- ✓ η Πηνελόπη δεν μπορεί να συγκριθεί μαζί της στην ομορφιά (232-233)

Στην απάντησή του ο Οδυσσέας , που αποδεικνύει το χαρακτηρισμό του ποιητή 'πολύγλωμος' ξεπερνά με διπλωματικό και έξυπνο τρόπο τον πειρασμό που του έστησε η νεράιδα , απαντά με ευστοχία και ευγένεια προσέχοντας να μη θίξει ή πληγώσει την Καλυψώ:

- ✓ παραδέχεται ότι είναι ασύγκριτα πιο όμορφη από την Πηνελόπη , αφού είναι θεά επιβιβάζοντας τη γυναικεία ματαιοδοξία της και αποφεύγοντας να την πληγώσει

- ✓ αν κάποιος θεός τον χτυπήσει μεσοπέλαγα , θα βρει το κουράγιο να παλέψει καρτερικά , αυτός που είναι πολύπαθος
- ✓ την αθανασία δε τη συζητά , την απορρίπτει αυτόματα . Ο Οδυσσέας επιλέγει χωρίς δισταγμό να παραμείνει άνθρωπος , επιλέγει «να ζήσει , να παλέψει , να πεθάνει», υψώνοντας έτσι την Ιθάκη του πάνω από τον Όλυμπο . Αυτή η κατάφαση της ανθρώπινης ζωής είναι η ανυπέρβλητη αξία της Οδύσειας που φανερώνει τον **ανθρωποκεντρικό της χαρακτήρα .(ο άνθρωπος επίκεντρο όλων)**

Συνοψίζοντας:

Αυτό που όρισε η μοίρα και προδιέγραψε ο Δίας , αυτό αποφάσισε και ο Οδυσσέας , αλλά υπακούοντας σε μια δική του εσωτερική ανάγκη , ανεπηρέαστος από τις μεγάλες θεϊκές δυνάμεις . Έτσι ο νόστος του Οδυσσέα παρουσιάζεται όχι να χαρίζεται από τους θεούς στον ήρωα , αλλά να κερδίζεται από τον ίδιο με προσωπικό αγώνα και καρτερικότητα ελεύθερα , δηλαδή υπεύθυνα.